

ROBNI ZAPISI

Aaron Kronski: MESTO ANGELOV, Mladinska knjiga, Ljubljana 1991. Tomo Rebolj je pač некоč med drugim in drugimi ustvaril tudi Aarona Kronskega, in ko so se za javnost povsem nerazumljive (pa tudi nepomembne) uredniške za-devščine zapletle, je bil Aaron Kronski prisiljen začeti z ustvarjanjem književnih del. Toliko, kar se tiče literarne zgodovine. *Mesto angelov* je seveda Los Angeles. Kajti kje, če ne v Ameriki, se dogajajo bizarni labirinti človeških usod in kje, če ne v Ameriki, prebivajo prave privatne Ariadne niti – detektivi? Kronski se seveda napoti tja, urednik pa bi mu naredil gromozansko uslugo, če bi tistega, kar je potem zapisal v knjigo, ne označil za trdo detektivko. *Mesto angelov* od nje loči vsaj toliko kot Slovenijo od Amerike. Cel svet. Ampak mi seveda nismo tisti, ki bi kvaliteto iskali le drugje in še prav posebno tam ne, zato se skupaj s Kronskega, v maniri provincialnega Sherlocka Holmesa odpravimo čez lužo iskat izgubljenega brata naše delodajalke. Amerika pa je seveda umazan svet, zato se Kronski s svojo poklicno nalogo bolj lenobno ukvarja, pa veliko več razglablja o svinjariji, ki se ji reče življenje. Pred, med in po tem, ko brata najde, ki pa povrh vsega niti zares izgubljen ni bil, ga Amerika, brez vsakega smisla za njegove smeje ugotovitve, nekajkrat prebuda, zapre, očara z mladim dekletom, mu pokaže par filmskih zvezd v živo, malo »ta zaresnega« streljanja, in ko že mislimo, da bo akcija končno stekla, ga seveda nekajkrat pošteno napije. Cinično razglabljuje in ves čas klečevsko pijanemu Kronskega se tako življenje odvija z naglico filmskih sličic, a ko se le prižgo luči, ne pride niti do prave izreznitve. Le en čisto običajen let iz New Yorka v Ljubljano. Ampak, da psevdokriminalka in psevdovtor proizvedeta resnične bralce, pa tudi ni od muh. In teh ima Kronski menda kar nekaj. (Ženja Leiler)

Janez J. Švajncer: NA STEKLENI STREHI, Prešernova družba, Ljubljana 1991. Magični realizem, ki preveva novo verzno tkanje Janeza J. Švajncerja, ni etiketa, ki bi jo prilepili na steklenico dobrega vina, ampak neke vrste predispozicija za tisto pisanje, ki se izmika tradicionalnim realističnim vrednotam in vpeljuje novum: realistično (za)beležko in tako imenovani komentar na minule dogodke. Resda je »Primer doktorja T.« obdelan na vseh možnih nivojih, vendar primanjkuje več akcije, kot nam ga tovrstno pisanje skozi romaneskno optiko skuša predstaviti. Mislim, da se je Švajncer poigral z nekaterimi dogodki in ljudmi, ki so krojili takratno zgodovino, kolikor mu uspe priklicati spomine na tisti čas, so to zgolj nejasne iluzije in slutnje, kljub vsemu pa premore toliko poguma, da tudi sebe uvrsti med »izbrance« in pometa pred svojim in pred tujim pragom. Vsekakor dovolj